

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. V. Duo corollaria præcedentis doctrinæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](#)

DE SCIENTIA FUTVRORVM CONTINGENTIVM. 241

natum Deo in agendo, & ab eo essentialiter dependens, non potest esse vel conceipi ut agens, & ut exercens aliquam causalitatem circa alias res creatas, in eo signo rationis, in quo Deus non est, nec concepit, ut liberè agens; alioquin talè agens creatum, esset & conciperetur ut prima causa, & primum principium talis effectus: Ergo futurito non potest competere rebus ante decretum, ex efficientia seu causalitate alicujus agentis creati.

126. Ultima denique ratio, quam etiam suprà attigimus, & quam egregie prosequitur Sanctus Thomas lect. 13. super cap. 8. Periherm. fundatur in eo quod omne quod est verum & futurum pro omni signo imaginabili, est tale necessariò, & ex natura rei, & non liberè seu contingenter. Ut enim ibidem cum Aristotele discurrit S. Doctor: *Si semper ponitur aliquid esse præsens, vel futurum, non potest non esse quin illud sit præsens, vel futurum: sed quod non potest non esse, idem significat ac quod est impossibile non esse: quod autem est impossibile non esse, necessariò est esse.* At juxta principia Adversariorum, veritas objectiva, & determinata futurito, convenit contingentibus pro semper, & pro omni signo rationis imaginabili: Ergo convenient illis necessariò, & ex natura rei, non verò liberè & contingenter. Minor constat ex suprà dictis, nam juxta principia Adversariorum, veritas objectiva, ac proinde determinata futurito, convenient rebus contingentibus, ex natura & vi oppositionis contradictoriæ, quæ habet vim in omni signo imaginabili, cùm contradicatio fundetur in illo primo principio, *Quodlibet est vel non est, quod est verum pro omni instanti, & signo rationis excogitabili:* Ergo &c.

§. V.

Duo corollaria praecedentis doctrine.

127. EX dictis in primis habetur, Adversarios qui se libertatis patronos & vindicantes profitentur, reipsà esse ejus destructores, ac peremptores; eamque in suo primo principio, primaque veluti radice, extingue ac præfocare; in eo scilicet quod docent, contingentia habere veritatem objectivam, & futurionem determinatam ante decretum, & determinationem voluntatis divinæ, quæ (ut ostendimus) est primum principium, & prima veluti radix totius libertatis & contingentiae in rebus creatis. Quare D. Thomas, ut conciliat libertatem & contingentiam rerum cum divinis decretis, semper recurrat ad efficaciam voluntatis divinæ, attingentis non solum substantiam, sed etiam modum libertatis in nostris operationibus: ut videri potest 1. parte quaest. 19. art. 8. quaest. 22. art. 4. quaest. 23. art. 6. 1. 2. quaest. 10. art. 4. ad 1. in 2. ad Annibaldum dist. 44. quaest. 1. art. 4. ad 4. 1. Periherm. lect. 14. ubi sic loquitur. *Voluntas divina est intelligenda ut extra ordinem entium existens, velut causa quadam profundens totum ens, & omnes eius differentias.* (Quam pulchra confederatio ad habendam divinam magnitudinem ubique præsentem!) *Sunt autem differentias entis, possibile, & necessarium, & ideo ex ipsa voluntate divina originantur necessitas & contingencia in rebus &c.* Idem habet 6. Metaph. lect. 3. ubi etiam videndum est.

128. Habet secundò, futura contingentia absoluta, vel conditionata, in propositionibus contradictoriis.

Tom. I.

A Etiorē oppositis, seu in vi, & lege contradictionis, non posse certò & determinatè à Deo cognosci, antecedenter ad decretum, vt docent Recentiores. Ut enim ostendimus, vis contradictionis non magis petit veritatem unius partis determinatæ, v. g. affirmativæ, quam alterius, scilicet negativæ; sed tantum exposcit quod illæ sint incompossibilis in veritate, vel falsitate: At in medio indifferenti non potest sciri aliquid determinatum, ut constat ex suprà dictis contra Molinam: Ergo in propositionibus contradictioniæ, ex vi contradictionis, non possunt futura contingentia, ut determinatè vera, vel ut determinatè falsa, cognosci.

B §. VI.

Respondetur argumentis adversæ sententiae.

A Rgumenta Adversariorum in hac materia, **129.** valde frigida ac iejuna sunt; ex dictis enim satis appareat, quam sit infirmum ac imbecille fundamentum, quod ex vi contradictionis desumunt, ita argumentantes. Vis contradictionis exigit, ut una ex contradictionijs sit determinatè vera, & altera determinatè falsa: At ista propositiones, si vocavero Petrum in tali occasione, consentier. Et si vocavero Petrum in tali occasione, non consentier: sunt contradictioniæ, pro priori ad decretum divinum: Ergo pro priori ad decretum, una illarum est determinatè vera, & altera determinatè falsa; & consequenter Deus propter sic illas cognoscit, ante decretum voluntatis suæ.

Confirmante hoc argumentum, ex eo quod propositio disiunctiva, constans ex illis contradictionijs, est vera, pro priori ad decretum, determinatè veritate: At veritas disiunctiva, ex veritate alicujus partis desumitur, & consequenter determinata illius veritas, ex determinata veritate alicujus partis dependet: Ergo aliqua pars predictæ disiunctiva, debet esse determinatè vera, pro illo priori ad decretum divinum; & consequenter poterit à divino intellectu, pro illo priori, ut determinatè vera cognosci.

Ad hoc argumentum, quidam ex nostris respondent, concessa Majori, negando Minorem; scilicet quod pro priori ad decretum, illæ propositiones sint contradictioniæ: nam pro illo priori, non sunt propositiones, cùm Deus pro illo priori, nihil de futuritione, aut non futuritione concipiat, & propositio significare non possit, nisi mediante cōceptu: unde haec voces, *homo est animal*, prolatæ à plittaco, non sunt propositiones, quia proferens illas, nihil de re concipit: cùm autem ad contradictionem necessariò debeat supponi essentia propositionis, consequens sit, quod inter illas, pro priori ad decretum, non sit contradictionis.

Hanc solutionem & probo, & laudo, aliter tam argumento respondeo, nempe distinguendo Majorem: Vis & natura contradictionis exigit, ut una ex contradictionijs sit determinatè vera, & altera determinatè falsa: pro omni instanti reali, concedo Majorem: pro omni priori naturæ, nego Majorem, & concessa Minor, nego Consequentiam; & insto in signo possibilitatis, & in signo antecedenti; nempe prædicatorum quæ Deo necessariò convenient, in quibus nulla ex istis propositionibus potest esse vera aut falsa determinatè, & tamen potest idem argumentum pro illis signis formari. Insto etiam in propositionibus de præsen-

H h iij